

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

1 oktober 2008

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de wijziging
van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998
betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming
en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden,
aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

SAMENVATTING

1. Door het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (verdrag van Aarhus) kan het publiek procedurele rechten uitoefenen zodat het inspraak heeft in milieuaangelegenheden.

2. De inspraak van het publiek in toelatingsprocedures voor de doelbewuste introductie en voor het op de markt brengen van genetisch gemodificeerde organismen is voortaan een recht dat is gewaarborgd door de wijziging van het verdrag van Aarhus, op 27 mei 2005 door de tweede bijeenkomst van de partijen aangenomen te Almaty, Kazachstan.

3. Opdat België, dat sinds 21 april 2003 verdragsluitende partij is onder het verdrag van Aarhus, tevens partij zou zijn voor wat betreft de wijziging betreffende genetisch gemodificeerde organismen, dient deze wijziging te worden bekrachtigd door België.

ALGEMEEN

I. Internationaal juridisch kader

1.1. Het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden

Het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, gemeenzaam het ‘Verdrag van Aarhus’ genoemd, werd door België bekrachtigd op 21 januari 2003.

Het verdrag van Aarhus is een nieuw type van internationaal milieuakkoord, opgemaakt in het kader van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties. Tevens moet het belang van het verdrag worden onderstreept als link tussen mensenrechten en de bescherming van het milieu. Het beginsel van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu maakt inderdaad de ultieme doelstelling uit

van de toepassing van de in het verdrag toegekende rechten, namelijk toegang tot informatie, inspraak van het publiek bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden.

Het verdrag is onderverdeeld in drie pijlers, die nauw verwant zijn met elkaar. De eerste heeft te maken met toegang tot informatie, de tweede met inspraak bij besluitvorming en de derde met toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden. Het verdrag ontwikkelt zo, via deze drie pijlers, een uniek proces op het gebied van milieubescherming doordat het op een continue wijze het recht van de burger in acht neemt:

- een veralgemeende toegang tot milieu-informatie, meer bepaald opgevat in zijn actieve betekenis, als een middel voor de bewustmaking en educatie van de burger voor de milieuproblemen, is een verplichte voorafgaande voorwaarde voor elke inspraak;
- een daadwerkelijke en toegenomen interventiemogelijkheid van het publiek bij de besluitvorming is een garantie dat de overheid rekening houdt met de milieubezorgdheid van de burgers;
- de toegang tot de rechter vormt het ultieme middel voor de burgers en de milieuverenigingen om elke schending van de procedurele rechten die hen op milieugebied zijn toegekend te sanctioneren, en meer bepaald om de goede uitvoering te controleren van de verplichtingen van de overheid op het gebied van toegang tot informatie en inspraak in de besluitvorming inzake milieuaangelegenheden.

Voor wat de tweede pijler betreft:

Het verdrag bepaalt dat partijen verplicht zijn om doeltreffende mechanismen op te zetten voor inspraak van het publiek bij besluitvorming inzake milieuaangelegenheden.

Deze inspraak moet gestalte krijgen in de mogelijkheid om opmerkingen en bemerkingen te formuleren vanaf de eerste stadia van de procedure. Hiertoe moeten de partijen tijdig doeltreffende informatie verstrekken zodat het publiek de gelegenheid krijgt binnen een redelijke en voldoende tijdspanne op te treden en inspraak te krijgen. De partijen moeten overeenkomstig de bepalingen van het verdrag terdege rekening houden met de resultaten van die inspraak.

Deze inspraak is voorgeschreven bij de goedkeuringsprocedure van drie soorten handelingen: de vergunningen betreffende bepaalde bijzondere projecten die voorkomen in bijlage I (artikel 6), de plannen, beleidslijnen en programma's inzake het milieu (artikel 7) en de uitwerking van normatieve instrumenten uitgaande van de uitvoerende macht (artikel 8).

Artikel 6 maakt een onderscheid tussen twee soorten activiteiten. Paragrafen 1 tot 10 van artikel 6 handelen over de inspraak van het publiek die moet worden georganiseerd bij de vergunning van bepaalde hinderlijke activiteiten die zijn opgesomd in bijlage 1 bij het verdrag. Artikel 6, §11, betreft specifiek de inspraak van het publiek bij de toelatingsprocedure voor de doelbewuste introductie in het milieu van genetisch gemodificeerde organismen.

Artikel 6, §11, bepaalt: “Elke Partij past, binnen het kader van haar nationale wetgeving, voor zover mogelijk en passend, bepalingen van dit artikel (nvdr: artikel 6) toe op besluiten over het al dan niet toestaan van de introductie in het milieu van genetisch gemodificeerde organismen”.

In tegenstelling tot de activiteiten opgesomd in bijlage 1 legt artikel 6, §11, de verdragsluitende staten dus geen formele verplichting op om een inspraakprocedure voor het publiek op te zetten ten aanzien van genetisch gemodificeerde organismen (GGO's). Elke partij heeft immers een discretionaire bevoegdheid om dit soort procedures nationaal in te voeren.

1.2. De wijziging inzake genetisch gemodificeerde organismen

De tweede bijeenkomst van partijen heeft op 27 mei 2005 in Almaty, Kazachstan, een wijziging van het verdrag van Aarhus aangenomen, die de partijen verplicht om in inspraak te voorzien bij de toelatingsprocedure voor genetisch gemodificeerde organismen.

Deze wijziging omvat een aanpassing van artikel 6, §11, en last een nieuw artikel 6bis in. De wijziging van artikel 6, §11, maakt artikel 6 ontoepasbaar voor genetisch gemodificeerde organismen, en vervangt het door een nieuw artikel 6bis en een nieuwe bijlage Ibis. Artikel 6bis bepaalt dat elke partij in een vroeg stadium moet zorgen voor doeltreffende informatieverstrekking en inspraak voordat zij besluiten neemt over het al dan niet toestaan van de doelbewuste introductie in het milieu en het op de markt brengen

van genetisch gemodificeerde organismen. De modaliteiten die in de inspraakprocedure moeten worden gevolgd worden beschreven in de nieuwe bijlage Ibis. Een uitzondering op de inspraakprocedure is mogelijk in twee precies omschreven gevallen:

- 1° in het kader van de doelbewuste introductie in het milieu, op voorwaarde dat een introductie van een zelfde GGO onder vergelijkbare biogeografische voorwaarden reeds was goedgekeurd binnen het regelgevingskader van de betrokken partij, en indien eerder reeds voldoende ervaring is opgedaan met de introductie van het betrokken GGO in vergelijkbare ecosystemen;
- 2° bij het op de markt brengen, indien dit reeds is goedgekeurd binnen het regelgevingskader van de betrokken partij, of indien dit is bestemd voor onderzoek of voor cultuurcollecties.

II. Europese Unie – richtlijn 2001/18/EG en verordening 1829/2003/EG

Op Europees niveau geeft de huidige regelgeving inzake GGO's al uitwerking aan de bepalingen van de wijziging. Het betreft enerzijds richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad, en anderzijds verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2003 inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders. Deze communautaire regels bevatten inderdaad reeds bepalingen inzake toegang tot informatie en inspraak van het publiek. Het betreft de artikelen 9 en 24 van richtlijn 2001/18/EG en 6, 18 en 29 van verordening (EG) nr. 1829/2003. Aangezien deze artikelen stroken met wat in de wijziging staat, is er geen enkele herziening van de Europese regelgeving noodzakelijk. Zodoende kon de Raad namens de Europese Gemeenschap de bedoelde wijziging goedkeuren op 18 december 2006 (besluit 2006/957/EG van de Raad van 18 december 2006 betreffende het vaststellen, namens de Europese Gemeenschap, van een wijziging van het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, P.B., 29.12.2006, L 386/46).

Richtlijn 2001/18/EG omschrijft de te volgen procedure voor de toelating van de introductie van GGO's

met experimentele doeleinden (deel B: veldproeven of farmaceutische proeven) alsook van het in de handel brengen van GGO's als product of in producten (deel C: invoer en in de handel brengen van GGO-zaden, GGO's bestemd voor transformatie enzovoort). De toelating is gebaseerd op een geval per geval gemaakte beoordeling van de risico's voor de menselijke gezondheid en voor het milieu.

Wat de doelbewuste introducties met experimentele doeleinden betreft, bepaalt de richtlijn dat de lidstaat die de aanvraag ontvangt moet instaan voor het al dan niet verlenen van de toelating. De richtlijn voorziet in een 'standaard' toelatingsprocedure met algemene bepalingen die de lidstaten moeten naleven inzake informatie en raadpleging van het publiek.

De communautaire procedure laat het echter aan de lidstaten over om bij de doelbewuste introductie de concrete procedure voor de raadpleging van het publiek vast te stellen (artikel 9), gelet op het per definitie lokale karakter van dit soort activiteiten. Maar omdat het in de handel brengen een communautair belang heeft, behoort de toelatingsprocedure, met inbegrip van de aspecten inzake informatie en inspraak van het publiek (artikel 24) toch tot de bevoegdheid van de Commissie.

Verordening (EG) nr. 1829/2003 beschrijft anderzijds de te volgen toelatingsprocedure voor het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders. De communautaire procedure is gebaseerd op een nauwe samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten. De artikelen 6, §7, 18, §7 en 9, beschrijven de informatieverplichtingen en de raadpleging van het publiek die op het niveau van de Commissie wordt georganiseerd.

III. Toepassing in België

III.1. Richtlijn 2001/18/EG

België heeft voormelde richtlijn omgezet via het koninklijk besluit van 21 februari 2005 tot reglementering van de doelbewuste introductie in het leefmilieu evenals van het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen of van producten die er bevatten (BS, 24.02.2005, 7129).

GGO's bestemd om te worden geïntroduceerd in het milieu kunnen zijn:

- GGO's die bestemd zijn om te worden ontgonnen (zaden, stekken enzovoort) met experimentele of commerciële doeleinden;
- GGO's bestemd om te worden ingevoerd in de Europese Unie (granen, knollen enzovoort) ten einde te worden getransformeerd of om in de menselijke of dierlijke voedselketen te worden gebracht;
- GGO's voor farmaceutisch gebruik die in het leefmilieu worden geïntroduceerd met experimentele of commerciële doeleinden.

Aanvragen voor GGO-proefnemingen worden ingediend en behandeld door de bevoegde instantie (dienst van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu), terwijl de toelatingsaanvragen voor de commercialisering worden ingediend voor de hele Europese markt maar via een rapporterende lidstaat, dit wil zeggen op Belgisch niveau, door dezelfde bevoegde overheid als voor de aanvraag van proefnemingen.

Artikel 17 van het koninklijk besluit regelt de raadpleging van het publiek voor de doelbewuste introducties. Het maakt de raadpleging van het publiek verplicht voor elke aanvraag voor GGO-proefnemingen, en stelt de duur van deze raadpleging vast op 30 dagen. Deze consultatieperiode begint de zesde dag vanaf de datum vermeld op de brief waarin het dossier ontvankelijk wordt verklaard. Het publiek kan op twee verschillende manieren over deze raadpleging worden ingelicht. Zo moet de bevoegde instantie op haar internetsite een aantal inlichtingen publiceren zodat het publiek opmerkingen kan formuleren op de introductieaanvraag. Behalve in geval van klinische testen moet de burgemeester bovendien het publiek informeren over deze publieke raadpleging, door middel van aanplakking op het gemeentehuis. Het publiek kan ofwel per brief ofwel via de internetsite van de bevoegde instantie opmerkingen formuleren. Tien dagen na de consultatieperiode moeten de opmerkingen van het publiek worden bezorgd aan de federale minister van Volksgezondheid, aan de federale minister van Leefmilieu en aan de bevoegde gewestministers. De opmerkingen inzake bioveiligheid worden bezorgd aan de Bioveiligheidsraad.

De artikelen 32 en 33 van het koninklijk besluit van 21 februari 2005 bepalen de verplichtingen inzake informatie en raadpleging van het publiek voor de dossiers over het in de handel brengen van GGO's

waarbij België rapporterende lidstaat is. Deze artikelen leggen twee publieksraadplegingen op, gekoppeld aan elk van de twee fasen van de toelatingsprocedure. Zo kan het publiek, op basis van een synthese van het dossier eerst reageren op de bij de bevoegde overheid ingediende aanvraag tot het in de handel brengen. Daarna kan het opmerkingen maken op het beoordelingsrapport van de rapporterende lidstaat.

In beide gevallen en om de door de Commissie georganiseerde consultatieprocedure te vergemakkelijken wordt de organisatie van de raadpleging van het publiek via het koninklijk besluit toevertrouwd aan de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

In het kader van de eerste raadpleging moet deze overheid op haar internetsite een synthese van de aanvraag publiceren, samen met informatie bestemd voor het publiek. Het publiek kan overigens inzage vragen van de volledige kennisgeving van het dossier, met uitzondering van vertrouwelijke gegevens. Binnen de vijf dagen na ontvangst van de opmerkingen van het publiek, brengt de bevoegde instantie deze ter kennis van de federale minister van Volksgezondheid en van de federale minister van Leefmilieu. De opmerkingen inzake bioveiligheid worden bezorgd aan de Bioveiligheidsraad.

In het kader van de tweede raadpleging publiceert de bevoegde overheid het beoordelingsrapport op haar internetsite zodra dat door de rapporterende lidstaat aan de Commissie is bezorgd. Het publiek beschikt over 30 dagen om het beoordelingsrapport te raadplegen en om de Europese Commissie daarover bemerkingen te bezorgen. Binnen de tien dagen na ontvangst van de opmerkingen van het publiek, worden deze ter kennis gebracht van de federale minister van Volksgezondheid en van de federale minister van Leefmilieu. De opmerkingen inzake bioveiligheid worden bezorgd aan de Bioveiligheidsraad.

III.2. Verordening (EG) nr. 1829/2003

Deze verordening is sinds 18 april 2004 van toepassing in alle lidstaten. Door de bijzondere juridische aard van een verordening is deze akte rechtstreeks van toepassing, zonder dat daartoe een omzetting op nationaal niveau nodig is.

De producten waarop de verordening betrekking heeft zijn de volgende:

- GGO's bestemd voor menselijke of dierlijke voeding;
- voedingsmiddelen en diervoeding die GGO's bevatten (bij voorbeeld een pizza met genetisch gemodificeerde maïskorrels) of die uit GGO's bestaan (bij voorbeeld een salade van genetisch gemodificeerde tomaten);
- voedingsmiddelen gemaakt van ingrediënten gemaakt op basis van GGO's, of die dergelijke ingrediënten bevatten (bv. olie uit genetisch gemodificeerde soja), en diervoedsel dat uit GGO's is gemaakt (bv. meel van genetisch gemodificeerde maïs).

Afgeleide producten van dieren (melk, eieren, vlees, vet enzovoort) die met GGO's gevoerd of behandeld werden, vallen daarentegen niet onder toepassing van deze verordening.

Overeenkomstig de raadplegingsprocedure ingesteld door artikelen 6, §7, en 18, §7, van de verordening, kan het publiek zijn opmerkingen aan de Europese Commissie uitbrengen binnen een termijn van 30 dagen vanaf de publicatie van het gunstig advies van de Europese Autoriteit voor de Voedselveiligheid (EAV of EFSA in het Engels) over het in de handel brengen van het levensmiddel of van het genetisch gemodificeerd diervoeder. Artikel 29 bepaalt de regels over de informatieverstrekking aan het publiek. Volgens paragraaf 1 van artikel 29 worden de vergunningsaanvraag, de aanvullende inlichtingen verstrekt door de aanvrager, de adviezen van de bevoegde overheden, de monitoringverslagen en de inlichtingen verstrekt door de vergunninghouder, met uitzondering van vertrouwelijke informatie, ter beschikking van het publiek gesteld. Volgens paragraaf 2 moet de toegang tot de informatie worden aangevraagd overeenkomstig de verordening 1049/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot de documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

III.3. Betrokkenheid van de gewesten

Hoewel richtlijn 2001/18/EG uitsluitend op federaal niveau is omgezet, via het koninklijk besluit van 21 februari 2005 tot reglementering van de doelbewuste introductie in het leefmilieu evenals van het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde

organismen of van producten die er bevatten, zijn de gewesten betrokken bij de consultatieprocedure van de toelatingsprocedures van doelbewuste introductie van GGO's voor andere doeleinden dan het in de handel brengen.

Via artikel 17 van het koninklijk besluit van 21 februari 2005 wordt de organisatie van de raadpleging van het publiek overgedragen aan de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (de 'bevoegde instantie'). Binnen een termijn van tien dagen na de consultatieperiode moeten de opmerkingen van het publiek worden bezorgd aan de federale minister(s) en tevens aan de bevoegde gewestelijke minister.

De afgifte van de toelating voor de doelbewuste introductie van GGO's is immers in principe onderworpen aan het akkoord van de territoriaal bevoegde gewestelijke minister overeenkomstig artikel 3, §1, 3°, van het samenwerkingsakkoord van 25 april 1997 tussen de federale Staat en de Gewesten betreffende de administratieve en wetenschappelijke coördinatie inzake bioveiligheid.

IV. Impact van de verdragswijziging voor het Vlaamse Gewest

De inhoud van de wijziging van het verdrag van Aarhus stemt volledig overeen met de bepalingen inzake inspraak bij de besluitvorming over GGO's opgenomen in de communautaire wetgeving inzake GGO's, met name richtlijn 2001/18/EG en verordening (EG) nr. 1829/2003.

Aangezien richtlijn 2001/18/EG correct werd omgezet op federaal Belgisch niveau, en deze verenigbaar is met de bepalingen van de wijziging, en aangezien de verordening 18/29/2003/EG rechtstreeks van toepassing is in Belgisch recht, is er geen enkele wijziging vereist in de Belgische federale wetgeving op de genetisch gemodificeerde organismen.

Aangezien richtlijn 2001/18/EG tevens volledig werd omgezet via federale wetgeving en er geen omzetting is via regelgeving in het Vlaamse Gewest, is er geen enkele impact voor het Vlaamse Gewest.

V. Gemengd karakter

Het gemengde karakter (federaal/gewesten) van de wijziging van het verdrag betreffende toegang tot

informatie, inspraak bij de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieu-aangelegenheden werd op 21 maart 2006 vastgesteld door de Werkgroep 'Gemengde Verdragen', en op 12 december 2006 bekrachtigd door de interministeriële conferentie 'Buitenlands beleid'.

VI. Inwerkingtreding

Artikel 14, §4, van het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden bepaalt dat "(...) Wijzigingen van dit verdrag anders dan die van een bijlage, van kracht worden voor de partijen die deze hebben bekrachtigd, goedgekeurd of aanvaard op de negentigste dag na de ontvangst door de Depositaris van de kennisgeving van hun bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding door ten minste drievierde van deze partijen. Daarna worden zij van kracht voor elke andere partij op de negentigste dag nadat die partij haar akte van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding van de wijzigingen nederlegt".

Tot nu toe – stand van informatie afgesloten op 4 april 2008 – hebben volgende landen of organisaties de wijziging bekrachtigd, goedgekeurd of aanvaard: Bulgarije, Tsjechische Republiek, Denemarken, Estland, de Europese Gemeenschap, Litouwen, Luxemburg, Moldavië, Spanje en Zweden.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 6, §11

Lid 11 van artikel 6 van het verdrag wordt vervangen door een nieuwe bepaling volgens dewelke artikel 6 niet van toepassing is op besluiten over het al dan niet toestaan van de doelbewuste introductie in het milieu en het op de markt brengen van genetisch gemodificeerde organismen.

Artikel 6 bis

Een nieuw artikel wordt ingevoegd in het verdrag en voert voor de partijen de verplichting in om in een vroeg stadium voor doeltreffende informatieverstrekking en inspraak te zorgen, vooraleer zij besluiten nemen over het al dan niet toestaan van de doelbe-

wuste introductie in het milieu en het op de markt brengen van genetisch gemodificeerde organismen.

Dit artikel schrijft ook voor dat de partijen erover moeten waken dat de nationale voorschriften die voortvloeien uit de implementatie van deze wijziging complementair zijn en in synergie werken met de bepalingen van hun nationaal kader inzake preventie van biotechnologische risico's waarbij de doelstellingen van het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid gerespecteerd worden.

De modaliteiten volgens dewelke de toegang tot informatie en de inspraak worden georganiseerd, zijn het voorwerp van een nieuwe bijlage bij het verdrag, met als opschrift 'Bijlage Ibis'. De regels die erin vervat zijn hebben betrekking op:

- het nemen van maatregelen voor een doeltreffende informatieverstrekking en inspraak, met inbegrip van een redelijke termijn opdat het publiek de nodige tijd zou hebben om zijn mening te geven;
- een partij kan voorzien in uitzonderingen op de inspraakprocedure, zowel in het kader van de doelbewuste introductie als voor het op de markt brengen. Deze uitzonderingen zijn toegestaan als het gaat over een introductie/op de markt brengen van een zelfde type dat reeds was toegelaten. Om deze uitzondering op een introductie te mogen toepassen moet bovendien worden aangetoond dat er reeds voldoende ervaring is opgedaan met het betreffende GGO in vergelijkbare ecosystemen. Een afwijking is overigens ook mogelijk voor de toelating tot het op de markt brengen van GGO's bestemd voor onderzoek of voor cultuurcollecties;
- het waarborgen van een informatiesysteem naar het publiek toe, met diverse inlichtingen zoals een samenvatting van de kennisgeving en het beoordelingsrapport;
- de niet-vertrouwelijkheid van volgende inlichtingen: de algemene beschrijving van het betreffende GGO, de naam en het adres van de aanvrager van de toelating tot doelbewuste introductie, het voorgenomen gebruik en in voorkomend geval de introductielocatie, de methoden en plannen voor bewaking van het betreffende GGO en de interventieplannen bij noodgeval, en de milieurisicobeoordeling;
- het opzetten van een transparant besluitvormingsmechanisme, door aan het publiek onder meer

volgende inlichtingen te verstrekken: de aard van de eventuele besluiten, de met de besluitvorming belaste overheid, de inspraakregelingen, de overheid waartoe men zich kan wenden om relevante informatie te verkrijgen, de overheid waarbij opmerkingen kunnen worden ingediend en de termijn die daarvoor is voorzien;

- het op nationaal niveau organiseren van het inspraakprincipe, met andere woorden de maatregelen die het publiek toelaten om opmerkingen, informatie, analyses of meningen naar voren te brengen omtrent het besluitvoorstel over de doelbewuste introductie of het op de markt brengen van GGO's;
- het invoeren van het principe volgens hetwelk elke partij zich inspent om naar behoren rekening te houden met de opmerkingen van het publiek, voor de eindbeslissing wordt genomen;
- het invoeren van het principe van de bekendmaking van de besluiten, samen met de motivering die het besluit omkleedt.

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Hilde CREVITS

ONTWERP VAN DECREET

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

DE VLAAMSE REGERING,

Hilde CREVITS

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 5 september 2008.

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS